

27.3.2020

ASIA

Kuusensaaren sillan rakentaminen Autiojoen yli sekä valmistelulupa, Jyväskylä

HAKIJA

Väylävirasto

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Väylävirasto on 25.11.2019 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt vesilain mukaista lupaa siltojen rakentamiseen Autiojoen ylitse Jyväskylän kaupungissa sekä lupaa ryhtyä hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 3 luvun 3 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti.

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT JA PÄÄTÖKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

HANKKEEN SIJAINTI, ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA HANKKEEN YMPÄRISTÖ

Uudelle M4 tielinjaukselle tuleva Kuusensaaren silta S27 sijoittuu Jyväskylän pohjoispuolella uuteen maastokäytävään, jossa M4 ylittää Autiojoen. M4 erkanee Puuppolan eritasoliittymässä Vt4:stä länteen ja yhtyy nykyiseen Kuikantiehen Pienimäen tienoilla.

Siltapaikka sijaitsee Kymen vesistössä. Silta ylittää Jyväskylän pohjoispuolella Luonetjärven ja Korttajärven välisen Autiojoen. Autiojoki alkaa Tikkakosken taajamasta Luonetjärven padolta. Tikkakosken taajaman Ala-Myllylammen jälkeen alkaa alakoski. Autiokankaan Autiosillan jälkeen noin kilometrin päässä on 1-luokan Survonkoski. Kosken jälkeen n. vajaan kilometrin päästä alkavat Puuppolan pellot, joiden läpi joki mutkittelee syvässä uomassa päättyen Puuppolan voimalaitoksen patoaltaalle. Joessa on vanhoja saostusaltaita, Tikkakosken taajaman kohdalla.

Alueen kaavoitustilanne

Hankealueella on voimassa 26.1.2018 voimaantullut Keski-Suomen maakuntakaava. Maakuntakaavassa on varaus uudelle Vt 4 linjaukselle välillä Kirri-Puuppola.

Rakennettavan Kuusensaaren sillan S27 kohdalla ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Lähin voimassa oleva asemakaava on nykyisen Vt4 tien itäpuolella Tikkakoskella, Tikkakosken asemakaava.

Suojelualueet

Sillan suunnittelualan läheisyydessä ei ole pohjavesialueita, suojelualueita, eikä arvokkaita suojelukohteita.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Vt4 on Suomen halki Helsingistä Lahden, Jyväskylän, Oulun ja Rovaniemen kautta Utsjoelle johtava ja Suomen tärkein etelä-pohjoissuuntainen tieyhteys. Tieyhteys kuuluu eurooppateiden verkkoon tunnuksella E75 ja on osa yleiseurooppalaista TEN-T-verkkoa.

Hanke alkaa noin 8 kilometriä Jyväskylän keskustan pohjoispuolelta Kirrin eritasoliittymästä ja päättyy pohjoisessa maantien 6375 Vehniäntien liittymään. Tiesuunnitelman pituus on noin 15 kilometriä. Hanke sijaitsee Jyväskylän kaupungin ja Laukaan kunnan alueella.

Tämä hakemus koskee vesilupaa Autiojoen yli menevälle S27 Kuusensaaren sillalle. Aikaisemmin on haettu S5A&B Kortejärven siltojen lisäksi myös Makkarajoen yli menevät S7A&B Makkarajoen silloille ja S8 Jokirannan sillalle.

Vesistötiedot

Siltapaikan yläpuolisesta Luonetjärvestä vedet virtaavat sen eteläpäässä olevan Hietajärven kautta Autiojokea pitkin Korttajärveen ja siitä alapuoliseen Alvajärveen. Alvajärven vedet virtaavat Palokassa Pappilanjokea myöten Palokkajärveen ja siitä edelleen Tourujokea pitkin Jyväsjärveen ja yhtyen Äijälänsalmen kautta Päijänteeseen ja lopuksi Kymijokea pitkin Suomenlahteen.

Tikkakosken taajamassa Autiojoki alkaa Hietajärveltä Luonetjärven padolta. Tikkakosken taajaman Ala-Myllylammen jälkeen alkaa Alakoski. Autiokankaan Autiosillan jälkeen noin kilometrin päässä on 1-luokan Survonkoski. Kosken jälkeen vajaan kilometrin päästä alkavat Puuppolan pellot. Peltojen läpi joki mutkittelee syvässä uomassa ja päättyy Puuppolan voimalaitoksen patoaltaalle. Joessa on vanhoja saostusaltaita Tikkakosken taajaman kohdalla. Luonetjärven vedenkorkeudet ovat karttatietojen perusteella tasolla +134,11...+135,06 m.

Kuusensaaren sillan (S27) yläpuolinen valuma-alue on n. 100,4 km². Virtaamaa ei Autiojoenssa ole mitattu. Laskennallinen Hq virtaama on aukkolausunnon mukaan 14,64 m³/s.

Siltapaikalla on mitattu vedenkorkeus 27.5.2019 $N_{2000} +112.47$. Pääpiirustuksessa on arvio HW tasosta, uoman pohja $N_{2000} +1,95$ m. Nykyisen uoman pohja siltapaikalla on tasolla $N_{2000} +111,97$ m. Tällöin aukkolauzunnon mukainen HW taso on $N_{2000} +113.92$ m.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Siltapaikka sijaitsee paikassa, jossa Keski-Suomen maakuntakaava yhdistelmään (reitit) on merkitty vesiliikennereitti, vesiretkeily on lähinnä pienveneilyä/melontaa sekä virkistyskalastukseen liittyvää veneilyä.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Uomaa siirretään siltapaikalla hieman tai uudelleen muotoillaan massanvaihdon yhteydessä. Uusi uomalinjaus kääntyy laskemaan siltojen alla tukilinjojen suuntaisesti.

Siltatyypiksi on valittu teräsbetoninen ulokelaattasilta. Sillan hyödyllinen leveys on 12,0 m ja jännemitta on 2,5+20+2,5 m. Ulkonäöllisesti siltatyypin sopii maisemaan ja täyttää siltapaikkaluokka IV vaatimukset (ei merkittävä vesistön ylitys, sijaitsee taajaman reunalla/ ulkopuolella). Silta perustetaan paalujen varaan. Sillan tulopenkereet perustetaan massanvaihdoilla.

Vapaa-aukko on 11,7 m liitteen 5 pääpiirustuksen mukaisesti mitattuna HW(arvio) -tasossa. Siltapaikasta alavirtaan, Puuppolankoskentiellä sijaitsevan Luonetjoen sillan (KeS-1007) silta-aukon vapaa korkeus Väyläviraston taitorekisterin mukaan on n. 0,6 m ja uusien Korttajärven siltojen 5 A ja 5 B vapaa-aukon korkeus on > 3,0 m. Ylävirran puolelta lähimmän sillan, Autiojoen sillan, vapaa korkeus on 2,70 m. Kuusensaaren sillan vapaa-aukon korkeus arvioidusta HW -tasosta on n. >4,5 m. Päälysrakenteen kannen on oltava vähintään tason HW+ 1,50 m yläpuolella.

Rakentamistöiden vaiheet

1. Siltojen tulopenkereiden massanvaihdot ja uoman siirto (oikaisu ja muotoilu). Kaivumassat sijoitetaan uudelle rakennettavalle tiealueelle luiskiin ja luiskatäyttöihin. Massanvaihdon täyttö etenee välittömästi kaivun perässä, Louhe massanvaihdon täyttöön tuodaan uuden rakennettavan tielinjan kallioleikkauksista. Vesistön samentumista ja muuta haittaa pienennetään joen alajuoksulle rakennettavalla suojaverholla.

2. Massanvaihto toteutetaan yhtäjaksoisesti uoman yli.

3. Massanvaihtoa käytetään paalutuksen ja paalutetun työsillan rakentamisen työalustana. Työsillan tehdään pienveneilyn (melonta) mahdollistava aukko, jonka leveys on 2 m ja yläkorkeus on arvioidusta HW tasosta +1,0 m.

4. Rakennetaan lopullinen silta.

5. Puretaan väliaikaiset rakenteet ja viimeistellään joenuoman rannat.

Sillan tulopenkereiden massanvaihdot, uoman siirto ja työ sillat on tarkoitus aloittaa helmikuussa 2020. Arvioitu kesto vaiheille 1...5 sisältäen lopullisen sillan rakentamisen noin 12 kk.

Kiinteistötiedot

Siltapaikalla vesialue kuuluu Puuppolan jakokuntaan (RN:o 179-403-876-3), jonka omistaa järjestäytynyt Korttajärven osakaskunta. Alue kuuluu Pohjois-Päijänteen kalastusalueeseen.

Hanketta varten tarvittavat alueet

Oikeus tarvittavat alueisiin hankitaan tietoinen.

Hankkeen vaikutukset

Uusi uoma sillan virtausaukossa on suunniteltu siten, ettei se aiheuta merkitsevää padotusta. Sillan tukirakenteet ovat uuden siirrettävän uoman ulkopuolella eivätkä ne aiheuta padotusta. Laskennallinen mitoituspadotus on 0,05 m. Rakennustyönaikaiset järjestelyt eivät aiheuta merkitsevää padotusta, kun uomaa ei suljeta rakennustyön aikana. Paalutettavat rakentamisen aikaiset työ sillat sijoitetaan rakentamisaikaisen vedenpinnan yläpuolelle. Telinepaalutuksen aiheuttama jokiuoman rakentamisaikainen padotus jää vähäiseksi.

Sillan muuttien rakentamis- ja purkutöiden sekä uoman kaivutöiden aikana tietyissä työvaiheissa on veneellä liikkumista rajoitettava rakennusalueella ja sen välittömässä läheisyydessä yleisen turvallisuuden takia. Vaikutukset ovat lyhytaikaisia.

Toimenpiteet menetysten ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi ja arvio vahingoista

Haitalliset vaikutukset kalastoon ja kalatalouteen pyritään välttämään ehkäisy- ja lieventämiskeinoilla, jolloin kalataloudellista tarkkailua ei katsota tarpeelliseksi.

Hakija on vastineessaan tarkentanut työaikaisten haittojen vähentämiskeinoja.

Hankkeen hyödyt ja edunmenetykset

Siltahankkeen toteuttaminen on välttämätöntä, koska yleinen etu vaatii valtatie 4 rakentamista moottoritieksi Kirri ja Tikkakosken välillä. Siltapaikalla ylittävä uusi väylä M4 muodostaa yhteyden nykyiseltä M630:lta valtatie 4:ään. M4 yhtyy valtatie 4:ään Puuppolan eritasoliittymässä. Hanke parantaa valtatieosuuden liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta merkittävästi, jolloin mm. tavaraliikenteen toimintavarmuus ja matka- aikojen ennustettavuus paranevat. Seudullisesti alueen kuntien välisten työ- ja asiointimatkojen sujuvuuden paraneminen parantaa elinkeinoelämän nykyisiä toimintaedellytyksiä ja luo sille uusia kehittymismahdollisuuksia.

Hankkeen toteuttamisella taataan tasalaatuinen, sujuva ja turvallinen liikenne Jyväskylästä Kirrin kautta Tikkakoskelle.

Moottoritien rakentamisen jälkeen laskennallisesti henkilövahinkoon johtaneet onnettomuuden vähenevät tielinjalla 50 % ja liittymissä 70 %. Kuolemaan johtavat onnettomuudet vähenevät vastaavasti 80 %. Moottoritie parantaa nykyisen tien varrella asuvien elinolosuhteita, viihtyvyyttä ja turvallisuutta merkittävästi. Myös ympäristön tila paranee meluhaitan ja päästöjen vähentyessä merkittävästi.

Siltahankkeen haitat ovat vähäisiä ja työnaikaiset haitat lyhytaikaisia sekä paikallisia. Hankkeesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan tai muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava. Hankkeella on yleisen edun kannalta merkitystä ja hankkeen toteuttamista edellyttävät myös valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet.

Tarkkailu

Autiojoen vesistössä tehtävien töiden aikana toteutetaan vesitarkkailua kahdesta tutkimuspisteestä. Toinen tutkimuspisteistä sijoitetaan rakennusalueen läheisyyteen ylävirran puolelle ja toinen noin 200 m etäisyydelle alavirtaan.

Ennen töiden aloittamista ja töiden aikana kerran viikossa otetaan tutkimuspisteistä vesinäytteet, arvioidaan silmämääräisesti samentuman laajuus ja mitataan näkösyvyys. Vesinäytteistä analysoidaan sameus, kiintoainespitoisuus, pH, sähkönjohtavuus, alumiinipitoisuus sekä kokonaisfosfori ja -typpi. Jos työn aikana vesinäytetuloksissa todetaan merkittäviä muutoksia, ilmoitetaan tuloksista välittömästi ympäristöviranomaisille ja neuvotellaan toimenpiteistä, joilla tarkkailuohjelmaa voidaan täydentää tai tarvittaessa muuttaa työtapoja.

Valmistelulupa ja sen tarpeen perustelu

Hankkeelle haetaan valmistelulupaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista vesilain 3 luvun 16 pykälän mukaisesti. Valmistelulupaa haetaan työsilloille, uoman siirrolle sekä tulopenkereiden massanvaihdolle, jotta sillan rakentaminen Autiojoen yli voidaan aloittaa helmikuussa 2020.

Hakija katsoo, että lupa töiden aloittamiseksi voidaan myöntää, koska kyse on erityisen tärkeästä kansallisesta hankkeesta ja hankkeella on yleisen edun mukaista merkitystä.

Lisäksi töiden lykkäytymisestä voi aiheutua huomattavaa taloudellista haittaa. Hankkeen aloittaminen ei tee muutoksenhakua tarpeettomaksi. Pitkittyminen saattaa vaikeuttaa hankkeen toteutumista aikataulussa.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Jyväskylän kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden

esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 28.2.2020. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Keskisuomalainen -sanomalehdessä.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelta, kalatalousviranomaiselta, Jyväskylän kaupungilta ja Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Traficomilta.

LAUSUNNOT

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on esittänyt lausuntonaan seuraavan:

Kuusensaaren silta 827 rakennetaan Autiojoen ylitse Kuusensaari 179-403-1-1-tilan kohdalla hakemuksessa esitetyllä tavalla. Autiojoen vesialueen siltapaikalla omistavat Palokan lohkokunta ja Puuppolan jakokunta. Hanke sijoittuu Jyväskylän kaupungin yleiskaava-alueelle. Kyseisen tielinjaus Autiojoen ylitse on merkitty yleiskaavaan. Hankealueella ei ole lainvoimaista asemakaavaa.

Sillan rakentamisen yhteydessä muutetaan Autiojoen uoman linjausta kulkemaan sillan kohdalla kohtisuoraan siltaa vastaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Siltahanke edellyttää myös massanvaihtoja jokiuomassa. ELY-keskuksen paikkatietoaineiston perusteella hakealueella tai sen läheisyydessä ei ole sellaisia kulttuuri-, ympäristö- tai luonnonarvoja, jota olisivat tämän siltahankkeen toteutuksen esteenä.

Kuusensaaren sillan 827 kokonaispituus on 33 m ja sen hyödyllinen leveys on 12 m. Sillan vapaan aukon korkeus ja virtausaukon leveys täytävät aukkolausunnossa esitetyt vaatimukset.

Hankkeesta aiheutuu rakentamisaikana tilapäisesti ja paikallisesti veden samentumista Autiojoessa siltahankkeen alapuolella, joten tarvittaessa hanke tulee toteuttaa veden samentumista estäviä suojaverhoja käyttäen. Hankkeen toteutuksessa tulee välttää vesistön haitallista samentumista.

ELY-keskuksen mielestä Kuusensaaren sillan rakentaminen on tarpeellista yleisen tieverkon liikennöitävyyden ja turvallisuuden vuoksi ennustettuja liikennetarpeita varten ja se mahdollistaa osaltaan ajoneuvoliikenteen kyseiseltä silta-alueelta Nelostielle, Autiokankaantielle ja Puuppolantielle.

Kuusensaaren silta ei rajoita kalastusta, pienveneellä tai kanootilla kulkemista eikä alueen virkistyskäyttöä Autiojoessa nykytilanteeseen verrattuna.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vesilaissa tarkoitetut oikeudelliset edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa ja tämä siltahanke voidaan toteuttaa hakemuksessa esitetyllä tavalla, joten ELY-keskus ei vastusta luvan ja valmisteluluvan myöntämistä hankkeelle.

ELY-keskus esittää, että hakemuksessa esitetty tarkkailuohjelma hyväksytään lupapäätöksessä hankkeen työnaikaisten vesistövaikutusten tarkkailuohjelmaksi.

Pohjois-Savon ELY-keskus/Järvi-Suomen kalatalouspalvelut, kalatalousviranomainen on esittänyt lausuntonaan seuraavan:

Autiojoessa on luontaisesti lisääntyvä taimenkanta, joka ei ilmeisesti ole juurikaan sekoittunut istutuskantoihin. Karttatarkastelun perusteella kutualueet lienevät kuitenkin pääosin siltapaikasta ylävirtaan, joten rakentamisesta aiheutuva kiintoainekuormitus ei niillä haittaa mädinkehitystä. Työssä on siitä huolimatta pyrittävä mahdollisimman vähäiseen samentuman syntymiseen.

Jokiuoman ekologian kannalta paras tapa toteuttaa silta olisi sellainen, jossa uomaan ei tarvitsisi lainkaan kajota. Autiojoen kapeus huomioiden se olisi myös teknisesti mahdollista. Yleisen kalatalousedun näkökulmasta lupa voidaan kuitenkin myöntää myös haetulle toteutustavalle, eikä kalataloudellisen tarkkailun tai kompensaation määrääminen ole tarpeen.

Jyväskylän kaupunki/ympäristöjohtaja on esittänyt lausuntonaan seuraavan:

Kuusensaaren siltapaikkaan S27 suunnitellusta uudesta sillasta rakentamisvaiheessa aiheutuva kiintoainekuormitus Autiojokeen on minimoitava kaikin toteutettavissa olevin keinoin. Maaperä S27-siltapaikan kohdalla on maaperäkarttojen perusteella hienojakoista liejuista hienoa hietaa, joka on kaivuutöiden yhteydessä hyvin altis kulkeutumaan veden mukana. Autiojoessa lisääntyvä vaelluskalakanta ja veden samentumisen ja kutusoraikkojen ym. liettymisen estäminen tulee tarkoin huomioida siltatyömaan rakentamisen aikaisissa vesiensuojelutoimissa. Autiojoen alajuoksulle suunniteltu suojaverho ei ole riittävä rakenne estämään tai edes pienentämään jokeen tulevaa kiintoainekuormitusta Laahajoella saatujen kokemusten perusteella. Kuusensaaren siltapaikkaan on syytä harkita käytettäväksi esimerkiksi jokiuoman reunaan pitkästäissuuntaisesti asennettavia suojia, jotka ehkäisisivät kiintoaineen valumisen suoraan jokiveiteen. Hienojakoinen kiintoaine olisi tarkoituksenmukaista pyrkiä pysäyttämään siltapaikalla eikä vasta joen alajuoksulla, jolloin koko siltapaikan alapuolinen osa joesta kärsisi samentumishaitoista. Hydrologisesti poikkeuksellisesta talvesta 2019-2020 johtuen vaikutusalueen tulvahuiput luultavasti osuvat helmi-maaliskuulle, mikä tulee ottaa huomioon kaivuutöiden ajoittamisessa ja vesiensuojelutoimissa. Vedenlaadun heikentämistä samassa mittakaavassa kuin VT4 Kirri-Tikkakoski välisen moottoritiehankkeen eteläisempien siltatyömaiden seurauksena on havaittu ei voi hyväksyä Autiojoessa.

Autiojoen vedenlaatua on tarkkailtava riittävällä frekvenssillä (kerran viikossa) ja tarkoituksenmukaisilla parametreilla (näkösyvyys, lämpötila, sameus, kiintoaine, pH, johtokyky, liukoinen ja kokonaispitoisuus alumiinille, kokonaisfosfori ja kokonaistyyppi) sekä Kuusensaaren siltapaikan ylä- että alapuolelta aloittaen ajankohdasta ennen valmistelevien kaivutöiden aloittamista. Koska vesistövaikutukset Autiojokeen ovat oletettavia, on myös alapuolista Korttajärveä ainakin ajoittain analysoitava vesistövaikutusten laajuuden selvittämiseksi (vedenlaatupaikka Korttajärvi 1 syvyydet 1 m, 5 m ja 9 m; Hertta).

Järvivesinäytteistä tulee analysoida jokivedestä määritettävien parametrien lisäksi ainakin happi (pitoisuus ja kyllästysaste), rautapitoisuus, kemiallinen hapenkulutus (COD_Mn) ja avovesikaudella a-klorofylli. Korttajärvestä Laahajoen kautta Alvajärvelle ja Palokkajärvelle sekä Jyväsjärvelle jatkuva vesireitti on pidettävä niin kauan mukana vaikutustarkkailussa kuin kaivuutoimenpiteet jatkuvat yläpuolisella valuma-alueella.

Traficom on esittänyt lausuntonaan seuraavan:

Hankealue sijoittuu vesistöön, jossa ei sijaitse vesilain mukaisia yleisiä kulkuväyliä (vesiväyliä) eikä merenkulun turvalaitteita.

Suunniteltu uusi silta ylittää vesistön, joka soveltuu lähinnä soutu- ja pienveneille, eikä ole muun vesiliikenteen kannalta merkityksellinen.

Traficom katsoo, ettei sillan alikulkukorkeutta ole tarpeen merkitä maastoon, mutta mikäli Väylävirasto katsoo tarpeelliseksi, sillan alikulkukorkeus voidaan merkitä maastoon rajoitettua alikulkukorkeutta osoittavalla vesiliikennemerkillä, jonka toteutus on hankkeesta vastaavan vastuulla. Sillan alikulkukorkeutta määritettäessä on huomioitava turvallisuusväli, jonka sillan sijainti huomioiden voidaan katsoa olevan 0,2 metriä. Ohjeet vesistön ylittävien siltojen aukkomitoista (Liikenneviraston ohjeita 42/2017) mukaisesti sillan alikulkukorkeus on silta-aukon vapaan korkeuden (keskiylivedestä (MHW) sillan alapinnan korkeustasoon) ja turvallisuusvälin erotus. Määräyksessä vesiliikennemerkeistä ja valo-opasteista (Traficomia edeltäneen Liikenneviraston määräys, dnro: LIVI/2393/00.03.03/2017) on esitetty mm. vesiliikennemerkin yksityiskohdat sekä ohjeistus sen sijoittamiseen. Em. ohje ja määräys ovat ladattavissa Traficomin internetsivuilla (Traficom > Säädökset ja määräykset). Mahdollisen merkinnän asettamisesta ja ylläpidosta vastaa sillan omistaja.

Hankkeesta vastaavan on ilmoitettava siltatöiden valmistumisesta Traficomin internetsivuilla (Liikenne > Merenkulku > Vesiväylänpito) olevalla vesistön ylittävän sillan valmistusilmoituksella. Mikäli sillan alikulkukorkeus on merkitty maastoon, merkinnän sijaintitiedot on ilmoitettava valmistusilmoituksessa. Valmistusilmoituksen perusteella sillan tiedot tallennetaan tietokantaan. Valmistusilmoitus on toimitettava Traficomille joko internetsivujen kautta, sähköpostitse: kirjaamo@traficom.fi tai postitse osoitteeseen: Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, PL 320, 00059 TRAFICOM. Valmistusilmoituksessa tulee ilmoittaa Traficomin diaarinumero TRAFICOM/41733/04.04.05.05/2020.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on antanut lausuntojen johdosta seuraavan selityksen.

Teknisesti silta olisi mahdollista rakentaa niin, että rakenteet eivät ulottuisi Autiojoen uomaan saakka, mutta tästä aiheutuu hankkeelle merkittäviä lisäkustannuksia. Joka tapauksessa sillan tulopenkereet vaativat vahvistamisen massanvaihdoilla, jolloin massanvaihto ulottuu työtekniistä syistä myös uomaan.

Tilapäistä vesistön samentumista ja muuta haittaa pienennetään lupahakemuksen mukaisesti joen alajuoksulle rakennettavalla suojaverholla ja lisäksi uomaan pituussuunnassa asennettavilla suojaverhoilla. Samentumista seurataan hakemuksessa mainituissa tarkkailupisteissä. Hakemuksessa esitetyt suojaustoimenpiteet on ELY-keskus hyväksynyt ja ratkaisuja on käyty läpi Väyläviraston ja ELY-keskuksen kokouksissa.

Laahajoen siltatöihin (S5) verrattuna Autiojoen virtaamat ovat noin puolet Laahajoen virtaamista, millä on vähentävää vaikutusta kiintoaineksen leviämiseen S5 siltatöihin verrattuna.

Lisäksi Kuusensaaren alapuolella on noin 3,2 km päässä Koski-Energian patoallas, joka toimii myös saostusaltaana ja vähentää huomattavasti kiintoaineksen leviämistä alapuolisille osille, Korttajärveen. Myös suurin osa raskaimmista kiintoaineksista ennättää painua joen pohjaan 3,2 km matkalla.

Tarvittaessa, KESELYn ylitarkastaja Pekka Kivijakolan kanssa käytyjen keskustelujen myötä, lupahakemuksessa esitettyjen suojaustoimenpiteiden lisäksi esitämme ylimmän yläpuolisen Luonetjärven säännöstelypadon hyödyntämistä niin, että massanvaihdon aikana juoksutus Luonetjärvestä on lupaehtojen minimimäärässä 50 l/s. Massan vaihto tehdään heti lupapäätöksen jälkeen maaliskuussa. Tarvittaessa juoksutussäännösten vuoksi ennen siltapaikalla tehtäviä massanvaihtotöitä Luonetjärven vedenpinta lasketaan säännöstelyrajan alarajaan (alarajan ja ylärajan erotus noin 0,5...0,8 m huhti-toukokuussa lupapäätöksen mukaan), jolloin vedenpinnan on mahdollisuus nousta säännöstelyn ylärajaan massanvaihdon keston, 2...3 vrk, aikana. Vesialtaan täyttyminen säännöstelyaltaan ylärajaan huippuvalumalla kestää arviolta noin 2 vrk.

Padon juoksutuksesta vastaavan kanssa käydyn keskustelun mukaan veden pinta Luonetjärvestä on ollut 12.3.2020 tasolla +134,64 m ja tällä hetkellä (13.3.2020) järviällä täyttyä padon kiinni ollessa arviolta n. 8 cm/vrk.

Koska arvio lisäjuoksutustarpeesta perustuu huippuvaluma-arvoon, voi olla, että riittää pelkkä virtauksen pienentäminen padolla. Tämän hetkisen veden pinnan tason +134,64 m täyttymiseen säännöstelytasoon HW 134,95 m kestää n. vajaa, 4 vrk joka riittäisi massanvaihtotyön suorittamiseen. Ajankohdasta ja kestosta on keskusteltava padon hoitajan kanssa yht. tiedot ylimääräisestä juoksutuksesta on ilmoitettava normaalien menettelyjen mukaisesti.

Autiojokeen tulee vettä pohjavesivaluntana sekä ennen kaikkea Kalmunjoesta (noin 2-3 m³/s MHQ, 3-5 m³/s HQ) ja muista puroista ja noroista (noin 0,7 m³/s MHQ, 1,5 m³/s HQ), joten täysin kuiva se ei ole, vaikka Luonetjärven pato suljettaisiin kokonaankin. Edellä mainitulla toimenpiteellä veden samentumista ja kiintoaineksen leviämistä pienennetään verrattuna ilman padotusta tehtävään työhön. Siltapaikalla virtaamien on arvioitu olevan 14,6 m³/s HQ ilman padon hyödyntämistä (KESELY/82/07.02/2011). Eli padon hyödyntämisellä voidaan virtaamaa pienentää noin puolet HQ aikana.

KESELY:n Pekka Kivijakolan mukaan veden virtausta voidaan tarvittaessa muutaman päivän ajaksi vähentää, jos siitä katsotaan olevan suurempi hyöty samentumishaitan vähenemisenä, kuin virtauksen väheneminen aiheuttaa haittaa vesieliöille Autiojoessa. Veden virtauksen tilapäinen pieneneminen on suurinta kuvassa 2 merkityllä alueella, joka ulottuu Luonetjärven säännöstelypadolta Kalmunjoen sivuhaaraan asti. Noin 2,2 km. Alue ei ulotu siltapaikan yläpuoliseen Survoskoskeen, jossa sijaitsee mahdollinen taimenen kutualue (Lausunto: Pohjois-Savin elinkeino, -liikenne- ja ympäristökeskus, Järvisuomen kalatalouspalvelut, Viite: POSELY 25/5720-2020)

Tarvittaessa, samentumisen vähentämiseksi voidaan asentaa suoja-verho myös alajuoksulle Koski-Energian padon eteen tai alapuoliseen Luonetjoen siltaan kiinni (etäisyys padosta noin 60 m).

Väylävirasto ei katso tarpeelliseksi merkitä sillan alikulkukorkeutta maastoon.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Väylävirastolle luvan Kuusensaaren sillan rakentamiseen Autiojoen yli sekä Autiojoen uoman siirtoon Jyväskylän kaupungissa. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Rakentamiseen saadaan ryhtyä, kun luvan saajalla on oikeus rakentamisessa tarvittaviin alueisiin.

Lupamääräykset

Rakenteet

1. Silta S27, Kuusensaaren silta saadaan rakentaa 12.11.2019 päivätyn pääpiirustuksen R15/20546 -v (mittakaavat 1:100 ja 1:50, mukaisesti).
2. Silta-aukon uomaan nähden kohtisuoran leveyden on oltava vähintään 6,2 m. Silta-aukko saa olla suunnitelman mukaisesti 11,7 m.

Sillan alikulkukorkeuden tulee olla vähintään 1,5 m. Kansirakenteen alapinta saa olla suunnitelman mukaisesti tasossa $N_{2000} + 118,07$ m.

3. Autiojoen uoma saadaan siirtää hakemuksen liitteenä (liite 9.1) olevan 8.11.2019 päivätyn Autiojoen uoman siirtosuunnitelma, Vt4 Kirri-Tikkakoski, STk (mittakaava 1:100) osoittamaan paikkaan.

Uoman geometriassa tulee noudattaa seuraavia hakemuksen liitteinä olevia 8.11.2019 päivättyjä piirustuksia: liite 9.2. Uoman pituusleikkaus, Autiojoen uoman siirtosuunnitelma, Vt4 Kirri-Tikkakoski, STk (mittakaava 1:100) ja liite 9.3. Uoman poikkileikkaus, Autiojoen uoman siirtosuunnitelma, Vt4 Kirri-Tikkakoski, STk (mittakaava 1:100).

Töiden suorittaminen

4. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä.
5. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.
6. Työaikaiset rakenteet on poistettava vähintään vesistön pohjan tasoon saakka.

Haittojen ehkäisy

Autiojoen virtaaman pienentäminen

7. Luvan saajan tulee sopia Luonetjärven säännöstelyluvan haltijan kanssa virtaaman pienentämisestä mahdollisimman pieneksi siltatyömaalla samentumista aiheuttavien töiden ajaksi.
8. Virtaamaan vaikuttavista toimenpiteistä ja niiden ajankohdasta tulee ilmoittaa ympäristöviranomaisille. Vesilain valvontaviranomaiselta tulee varmistaa toimenpiteiden säännöstelyluvan- ja vesilainmukaisuus.
9. Uomassa tulee koko ajan kuitenkin pitää riittävä virtaus kalataloushaittojen välttämiseksi.

Suojaverhojen yms. käyttö

10. Siltapaikalla tulee ohjata suurin virtaama mahdollisuuksien mukaan pitkittäissuuntaisilla suojaverhoilla, pumpaamalla tai esimerkiksi väliaikaisella putkirakenteella siten, että eniten samentava työvaihe saadaan pidettyä irrallaan suurimmasta virtauksesta.

Kunnossapito

11. Sillat ja niiden tukirakenteet on pidettävä hakemussuunnitelman mukaisessa kunnossa.

Tarkkailu

12. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia alapuolisen vesistön tilaan hakemuksessa esitetyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti siihen saakka, kunnes rakentamisen vaikutukset ovat poistuneet. Tarkkailun lopettamisesta on erikseen sovittava Keski-Suomen

ELY-keskuksen kanssa. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava Keski-Suomen ELY-keskukselle ennen tarkkailun ja rakentamistöiden aloittamista.

13. Tarkkailuun tulee lisätä myös alapuolisen Korttajärven seurantapisti (Korttajärvi 1, ympäristöhallinto). Samentumista aiheuttavien töiden aikana tarkkailua tulee tehdä kolmen päivän välein. Tarkkailua tulee myös laajentaa alajuoksulle päin, mikäli tulokset osoittavat samentumisen kulkeutumista.

ELY-keskus voi tarvittaessa muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

14. Tarkkailun tulokset on toimitettava rakennustöiden päätyttyä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelle sekä Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ennakoimaton vahinko ja korvaukset

15. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.
16. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

17. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä viimeistään neljän vuoden kuluttua päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Ilmoitukset

18. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
19. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille, sen antamien ohjeiden mukaisesti.

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä sillan sijaintia osoittava kartta ja mittoja osoittava piirustus.

PERUSTELUT

Lupaharkinnan perustelut

Hanke on tarpeen Valtatien 4 hyväksytyn tiesuunnitelman toteuttamiseksi välillä Kirri- Tikkakoski. Hanke parantaa valtatieosuuden liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Valtatie 4:n toteutusvaihtoehtoista on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen

ympäristövaikutusten arviointi vuonna 2003. Nyt kyseessä oleva silta-hanke on osa ko. arviointia.

Hanke ei ole alueella voimassa olevien kaavojen vastainen.

Sillan vapaa-aukko ja kansirakenteen alapinnan korkeudet ovat vesilain mukaiset. Sillat eivät aiheuta haitallista padotusta vesistöissä. Työsillat sijoitetaan rakentamisaikaisen vedenpinnan yläpuolelle.

Sillanrakentaminen ja siihen liittyvät massansiirtotyöt sekä uoman siirto aiheuttavat rakennustyön aikaisia vaikutuksia vesistöön ja vesistön käyttöön. Töistä aiheutuu melua ja lyhytaikaista veden samentumista. Luvan saaja on määrätty käyttämään haittojen vähentämiseksi mm. suojaverhoa ja virtaaman hallintaa.

Luvan saaja hankkii siltaa varten tarvittavat oikeudet maa- ja vesialueisiin maantielain mukaisessa maantietoimituksessa.

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1) kohta, 5, 8, 10, 11 ja 18 §

VALMISTELULUPA

Aluehallintovirasto oikeuttaa Liikennevirasto Suunnittelu ja hankkeet ryhtymään hankkeen toteuttamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.

Valmistelevia töitä ei saa aloittaa ennen kuin luvan saajalla on oikeus tarvittaviin alueisiin tai oikeudenhaltijoiden suostumus toimenpiteisiin.

Perustelut

Valmistelevat toimenpiteet voidaan suorittaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa. Luvassa tarkoitetut työt ovat sellaisia, että niiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 16 ja 17 §

LAUSUNTOIHIN VASTAAMINEN

Aluehallintovirasto on ottanut asiassa annetut lausunnot luparatkaisusta, lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 3815 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan sillan rakentamista koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 2 860 euroa. Uoman siirtoa koskevan hakemuksen käsittelyyn kuluva aika on 3-5 htp, siis 1910 €.

Koska päätösasiakirja sisältää useita maksutaulukossa maksulliseksi säädettyjä vesitalousasioita siten, että ne muodostavat samaa tarkoitusta palvelevan kokonaisuuden, peritään asian käsittelystä korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian taulukon mukainen maksu siten, että maksumuun lisätään 50 prosenttia muiden vesitalousasioiden taulukon mukaisista maksuista.

Nyt kyseessä oleva hakemus sisältää sillan lisäksi uoman siirron. Asian käsittelystä perittävän maksun suuruus on siten 3815 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös	Hakija Jyväskylä kaupunki Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Suomen ympäristökeskus
---------------	--

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksesta muistutuksia, vaatimuksia tai mielipiteitä.

ilmoitustauluilla, internetissä ja lehdessä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (www.avi.fi/lu-patietopalvelu). Tieto kuulutuksesta julkaistaan Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla..

Kuulutuksesta ilmoitetaan Keskisuomalainen -nimisessä sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Jari Tolppanen (pj.) ja Arto Paananen. Asian on esitellyt ympäristöneuvos Arto Paananen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 4.5.2020.												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (<i>mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle</i>) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table><tr><td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr><tr><td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr><tr><td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr><tr><td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr><tr><td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr><tr><td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr></table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen												

Tämä asiakirja LSSAVI/18522/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/18522/2019 har godkänts elektroniskt

Puheenjohtaja Tolppanen Jari 27.03.2020 07:05

Esittelevä ratkaisija Paananen Arto 27.03.2020 07:07